

**Kokkuvõte kultuurikomisjoni tööst
V istungjärk (14.01.2013 – 23.06.2013)**

I EELNÕUD

Menetluses oli 17 eelnõud

Vastu võeti 7 seadust

1. Erakooliseaduse muutmise seadus

Seaduse eesmärk on viia erakooliseaduse § 15 lõige 1 kooskõlla põhiseadusega vastavalt õiguskantsleri ettepanekule, mille kohaselt peab avalikule võimule kuuluv asutus olema tagatud igapäevase õiguse saada eestikeelset õpetust. Seadus sätestab, et gümnaasiumi õppekeele määramisel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega kehtestatud nõuetest, kui gümnaasiumi pidaja osanik, aktsionär, asutaja või liige on riik või kohalik omavalitsus. Nimetatud gümnaasiumis või selle üksikutes klassides võib õpe toimuda eesti keelest erinevas keeles või kakskeelsena, kui selleks annab loa Vabariigi Valitsus, tuginedes erakooli arengukavast lähtuva nõukogu ettepanekule ja kooli pidaja taotlusele.

Algataja: Kultuurikomisjon

Komisjoni esindaja: Paul-Eerik Rummo

Menetlus: menetlusse võetud 20.12.2012; I lugemine 19.02.2013; II lugemine 19.02.2013; III lugemine 18.04.2013

2. Meediateenuste seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus

Seaduse peaesmärk on luua meedia sõltumatu regulaatorasutuse õiguslik regulatsioon ja halduslik korraldus, mis oleks vastavuses Euroopa Liidu ja Euroopa Nõukogu põhimõtetega meediateenuste valdkonnas ning arvestaks Eesti meediateenuste turu viimaste aastate arengutega. Täiendatakse ka meediateenuste seaduse täitmise järelevalvega seonduvaid sätteid.

Seadus jõustub 1. juulil 2013, välja arvatud meediateenuste taasedastaja suhtes kohaldatavad riikliku järelevalve sätted, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2014.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Urmas Klaas

Menetlus: menetlusse võetud 11.12.2012; I lugemine 23.01.2013; II lugemine 15.05.2013; III lugemine 22.05.2013

3. Autoriõiguse seadus

Seaduse eesmärk on esitajate õiguste kaitse tähtsuse pikendamine ning selle kooskõlla viimine Euroopa Parlamendi ja nõukogu vastava direktiiviga. Käesolev seadus jõustub 2013. aasta 1. novembril.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Paul-Eerik Rummo

Menetlus: menetlusse võetud 12.03.2013; I lugemine 10.04.2013; II lugemine 23.05.2013; III lugemine 05.06.2013

4. Kutseõppeasutuse seadus

Tegemist on uue seadusega, mis asendab 25. juulil 1998 jõustunud kutseõppeasutuse seaduse. Olulisimad muudatused, mis on eelnõus tehtud võrreldes kehtiva kutseõppeasutuse seadusega, on järgmised: 1) uute kutseõppe liikide määramine vastavalt Eesti kvalifikatsiooniraamistikule; 2) väljundipõhisuse printsiibi läbiv rakendamine hindamise, kutseõppe liikide, õppekavade,

õppekasvatusala töötajate kvalifikatsiooninõuete kehtestamisel; 3) õppe läbiviimise õiguse juurutamine; 4) kutseõppeasutuse juhtimise kollegiaalsemaks muutmine; 5) õpetajate kvalifikatsiooninõuete kehtestamine kutsestandardite põhjal; 6) uue õppemahu arvestamise ühiku (Eesti kutsehariduse arvestuspunkt EKAP) määratlemine ja kasutuselevõtmine; 7) täiendused kooli rahastamis põhimõtetes, mille järgi kaetakse kooli kulud vastavalt koolile pandud kohustustele ja ülesannetele tagades kutseõppe kvaliteedi.

Käesolev seadus jõustub 2013. aasta 1. septembril ning käesoleva seaduse § 73 jõustub 2014. aasta 1. jaanuaril.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Lauri Luik

Menetlus: menetlusse võetud 30.11.2012; I lugemine 30.01.2013; II lugemine 05.06.2013; III lugemine 12.06.2013

5. Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse § 22 muutmise seadus

Seaduse kohaselt kohaldatakse laenusaaja kohustuste täitmise nõudest loobumist sügava puudega last pidevalt hooldava ühe vanema õppelaenu osas. Vanemal tuleb pangale esitada lapse puude tuvastamise otsus. Tõendamaks, et tegemist on vanemaga, kes last reaalsetl hooldab, tuleb vanemal esitada kohaliku omavalitsuse kinnitus, et tal on lapse suhtes hooldamise õigus ja kohustus või muu asjakohane dokument. Seadus jõustub 1. jaanuaril 2014.

Algataja: Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Kaia Iva

Menetlus: menetlusse võetud 04.12.2012; I lugemine 26.03.2013; II lugemine 06.06.2013; III lugemine 12.06.2013

6. Muuseumiseadus (374 SE)

Muuseumiseaduse eesmärk on tagada Eesti muuseumide kestlik areng ning siduda muuseumides leiduv ajalooline teadmus paremini tänase ühiskonna vajadustega. Seadusega kehtestatakse muuseumi tegevuse ja muuseumikogu korralduse alused ning rahvusvahelise näituse omanikule tekkinud kahju riigi poolt hüvitamise tingimused. Seaduse kohaldamisala piiratakse selliselt, et seadus kohaldub riigimuuseumidele ning riigi asutatud sihtasutusena tegutsevatele muuseumidele, riigile kuuluvat muuseumikogu kasutavale muuseumile hoolimata, kas tegu on munitsipaalmuuseumi, avalik-õigusliku juriidilise isiku muuseumi või eramuuseumiga ning muuseumidele, mis on liitunud muuseumide infosüsteemiga.

Seadus jõustub 2013. aasta 15. juulil, riigimuuseumi osutatud teenuste eest tasu kehtestamist reguleerivad sätted 2014. aasta 1. jaanuaril.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Liisa-Ly Pakosta

Menetlus: menetlusse võetud 12.02.2013, I lugemine 20.03.2013; II lugemine 12.06.2013; III lugemine 19.06.2013

7. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (340 SE)

Seaduse eesmärk on hariduskorralduse kaasajastamine: paremini tagada kvaliteetse hariduse võrdne kättesaadavus, muuta põhikooli ja gümnaasiumi tegutsemise vorme, õppetöö korraldust, kooli juhtimist, õpetajate tööd, nende töö tasustamist. Seaduses on säte, mis kohustab gümnaasiumi pakkuma õpilastele erinevaid valikuvõimalusi. Nii põhikoolidele kui gümnaasiumidele antakse võimalus ja õigus, mitte kohustus, kehtestada kevadperioodil üks lisakoolivaheaeg. Seadusega tagatakse paremini tugiteenuste kättesaadavus – eripedagoog, sotsiaalpedagoog, psühholoog. Luuakse õiguslik alus maakondlike tugiteenuste keskuste rajamiseks.

Seaduse sätted, mis reguleerivad õpetajate töötasu alammäära kokkuleppimist ja seniste ametijärgude eest määratud töötasu alammäärasid jõustuvad 2014. aasta 1. jaanuaril. Haridus- ja teadusministri poolt igas maakonnas moodustatavate nõustamiskomisjonide regulatsioon jõustub 2014. aasta 1. septembril.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Urmas Klaas

Menetlus: menetlusse võetud: 13.12.2012; I lugemine 20.02.2013; II lugemine 19.06.2013 ja 20.06.2013; III lugemine 20.06.2013

Vastu võeti 2 otsust

1. Riigikogu otsus "Eesti Rahvusringhäälingu tegevusvaldkonna tunnustatud asjatundjast Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liikme nimetamine"

Riigikogu nimetas Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liikmeks Krista Aru. Krista Aru nimetati nõukogusse Rahvusringhäälingu valdkonna tunnustatud asjatundjana seoses senise liikme Paavo Nõgene volituste ennetähtaegse lõppemisega 1. jaanuaril 2013 omal soovil tagasiastumise tõttu.

Algataja: Kultuurikomisjon

Komisjoni esindaja: Urmas Klaas

Menetlus: menetlusse võetud 24.01.2013; I lugemine 29.01.2013

2. Riigikogu otsus "Riigikogu liikmest Eesti Rahvusraamatukogu nõukogu liikme nimetamine"

Riigikogu nimetas Eesti Rahvusraamatukogu nõukogu liikmeks Reet Roos. Reet Roos nimetati nõukogusse seoses Riigikogu liikme Kaia Iva omal soovil nõukogust tagasiastumise tõttu.

Algataja: Kultuurikomisjon

Komisjoni esindaja: Urmas Klaas

Menetlus: menetlusse võetud 21.02.2013; I lugemine 12.03.2013

Menetlusest langes välja

1. Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni algatatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 21 muutmise seaduse eelnõu (369 SE)

Eelnõu eesmärgiks oli soov konkretiseerida tingimusi, mida Vabariigi Valitsus peab arvestama otsustades lubada või mitte lubada gümnaasiumis muu õppekeele kasutamist. Samuti tagatakse põhiseaduse § 37 lg 1 esimese lause ja § 37 lg 4 esimesest lause koostoimest tulenev igaihe õigus eestikeelsele õpetusele, kuna gümnaasiumis muu õppekeele kasutamise lubamise eelduseks tuleb valitsusel kontrollida, kas on tagatud igaihe õigus saada eestikeelset õpetust.

Komisjoni esindaja: Paul-Eerik Rummo

Menetlus: I lugemine 17.04.2013, Riigikogu otsus – tagasilükkamine

2. Mart Meri algatatud Eesti Rahvusraamatukogu seaduse muutmise seaduse eelnõu (407 SE)

Rahvusraamatukogu seaduse muutmise seaduse eelnõu eesmärgiks oli eelkõige leevendada elektrihinna tõusust Rahvusraamatukogule tekkinud täiendavaid kulusid.

Komisjoni esindaja: Urmas Klaas

Menetlus: I lugemine 11.06.2013; Riigikogu otsus – tagasilükkamine

Menetlusse jääb 6 eelnõud

1. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seadus (1 SE)

Eelnõuga soovitakse hüvitada koolilõuna maksumuses üks euro esimesest kuni kaheteistkümnenda klassini, laiendades hüvitise ka gümnaasiumile.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Lauri Luik

Menetlus: menetlusse võetud 05.04.2011; Vabariigi Valitsuse arvamus 05.05.2011 – ei toeta eelnõu.

I lugemine 07.06.2011, komisjoni ettepanek: esimene lugemine lõpetada, muudatusettepanekute tähtaeg 21.06.2011 kell 16.00

2. Koolieelsete lasteasutuste seaduse muutmise seadus (2 SE)

Eelnõuga soovitakse hüvitada toidukulu katmine summas 1,5 eurot koolieelsetes lasteasutustes alusharidust omandavatele 5-7 aastastele lastele

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Kaia Iva

Menetlus: menetlusse võetud 05.04.2011; Vabariigi Valitsuse arvamus 05.05.2011 – ei toeta eelnõu.

I lugemine 07. Ja 08.06.2011, komisjoni ettepanek: esimene lugemine lõpetada, muudatusettepanekute tähtaeg 21.06.2011 kell 16.00

3. Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seadus (13 SE)

Eelnõuga soovitakse taastada isikutele, kes õppisid enne 01.07.2009 ülikoolis või kõrgkoolis kuni 30. Juunini 2009. Aasta kehtinud õppelaenu hüvitamise tingimused ja kord (õppelaenu hüvitamise õigus kõigile avaliku sektori töötajatele ja õppelaenu osaline kustutamine lapsevanemale, kes oli lõpetanud õpingud ja kasvatas alla viie aastast last).

Algataja: Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Urmas Klaas

Menetlus: menetlusse võetud 19.04.2011; Vabariigi Valitsuse arvamus 25.05.2011 – ei toeta eelnõu.

I lugemine 15.06.2011, komisjoni ettepanek: eelnõu tagasi lükata; eelnõu algataja ettepanekul arvati Riigikogu täiskogu päevakorrast välja (13.06.2011); I lugemine 20.09.2011, komisjoni ettepanek: esimene lugemine lõpetada, muudatusettepanekute tähtaeg 04.10.2011 kell 18.00

4. Noorsootöö seaduse ja sotsiaalmaksuseaduse muutmise seadus (38 SE)

Eelnõuga soovitakse sätestada õpilasmaleva mõiste ning selleks, et suurendada malevakohtade arvu, vabastada tööandja 13-18 aastaste õpilasmalevas töötavatele noortele rahas makstava töötasu pealt tasutavast sotsiaalmaksust.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Lauri Luik

Menetlus: menetlusse võetud 09.05.201, Vabariigi Valitsuse arvamus 15.06.2011 – ei toeta eelnõu. I lugemine 27.09.2011, komisjoni ettepanek: esimene lugemine lõpetada, muudatusettepanekute tähtaeg 11.10.2011 kell 18.00

5. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 82 muutmise seadus (240 SE)

Eelnõu eesmärk on viia Vabariigi Valitsuse määrus „2012. Aasta riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud tasandus- ja toetusfondi jaotus ning jaotamise ulatus, tingimused ja kord“ kooskõlla põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega. Muudatus on eelkõige vajalik selleks, et võimaldada Eesti valdadele ja linnadele seadustega pandud teenuste osutamist, millest üks on kooliõpilastele vähemalt eripedagoogi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi tagamine.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Liisa-Ly Pakosta

Menetlus: menetlusse võetud 31.05.2012; Vabariigi Valitsuse arvamus 05.07.2012 – ei toeta eelnõu; I lugemine 18.10.2012, komisjoni ettepanek: esimene lugemine lõpetada, muudatusettepanekute tähtaeg 03.12.2012 kell 18.00

6. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 muutmise seadus (448 SE)

Koolieelse lasteasutuse seaduse paragrahv 27 muutmise seaduse eelnõu eesmärk on väärtustada lasteasutuste pedagoogide tööd ning seista lasteasutuste pedagoogide heaolu eest. Suur osa õpetajatest – lasteaiasõpetajad – on välja jäetud Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud palga alammäärade määratlusest. Ettepanek on kehtestada riiklikud lasteaiasõpetajate palga alammäärad ning riigieelarve sihtotstarbelised eraldised omavalitsuste tulubaasi suurendamiseks.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja:

Menetlus: menetlusse võetud 06.06.2013

II ARUTELUD

1. Arutelu täiskogus

1.1. Olulise tähtsusega riikliku küsimuse „Õpetajahariduse hetkeseis, probleemid ja ootused“ arutelu (17. 01.2013)

Ettekandja kultuurikomisjoni esimees Urmas Klaas

Ettekandja Tartu Ülikooli rektor Volli Kalm

Ettekandja Tallinna Ülikooli rektor Tiit Land

2. Üldhariduse küsimused

2.1. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu üldpõhimõtete arutelu huvirühmadega (29.01.2013)

Kutsutud: Koolijuhtide Ühenduse, Õpetajate Liidu, Haridustöötajate Liidu, Lastevanemate Liidu, Eraüldhariduskoolide Ühenduse, Eesti Maaomavalitsuste Liidu, Linnade Liidu, Õpilasesinduste Liidu ja Eesti Waldorfkoolide ja -lasteadeade Ühenduse esindajad

2.2. Põhikooli ja gümnaasiumi lahutamine (19.02.2013)

Kutsutud: Tallinna Inglise Kolledži direktor Toomas Kruusimägi, Avinurme Gümnaasiumi direktor Aivar Saarela, Poska Gümnaasiumi direktor Helmer Jõgi, Eesti Linnade liidu tegevdirektor Jüri Võigemast ja nõunik Hille Ilves, Eesti Maaomavalitsuste Liidu tegevdirektor Ott Kasuri ja

aseesimees Vello Jõgisoo, Tallinna Ülikooli professor Aaro Toomela, Haridus- ja Teadusministeeriumi üld- ja kutsehariduse asekanstler Kalle Küttis

2.3. Riigieksamid (25.02.2013 ja 28.02.2013)

Kutsutud haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo

2.4. Koolivõrk ja koolikohustuse täitmise tagamine (21.03.2013)

Kutsutud: Tallinna abilinnapea Mihhail Kõlvart, Tartu abilinnapea Tiia Teppan, Eesti Koolijuhtide Ühenduse esindaja Kersti Nigesen

2.5. Õppekirjandus (26.03.2013)

Kutsutud: Eesti Kirjastuste Liidu esindaja Ly Kriiska, Õpetajate Liidu esindajad Peeter-Eerik Ots ja Margit Timakov, Haridus- ja Teadusministeeriumi kanstler Janar Holm, ministri nõunik Andres Kaarmann, üldharidusosakonna peaekspert Siiri Lepasaar ja õigusosakonna juhataja Heddi Lutterus

2.6. Õppekava erisused (08.04.2013)

Kutsutud: Eesti Koolijuhtide Ühenduse juhatusesimees Toomas Kruusimägi, Eesti Vabade Waldorfkoolide ja -lasteaedade Ühenduse juhatusesimees Meelis Sügis ning Tartu Waldorfgümnaasiumi arendusjuht Katri Tammekand, Haridus- ja Teadusministeeriumi kanstler Janar Holm, nõunik Epp Rebane, ministri nõunik Andrus Saare ning õigusosakonna juhataja Heddi Lutterus

2.7. Gümnaasiumi lõpetamise tingimused (riigieksamid) (11.04.2013)

Kutsutud: Eesti Koolijuhtide Ühenduse juhatusesimees Toomas Kruusimägi, Eesti Õpilasesinduste Liidu juhatusesimees Liina Hirv, avaliku poliitika nõunik Helena Veldre ning avaliku poliitika valdkonna juht Andre Sõstar, Rektorite Nõukogu esindaja Tartu Ülikooli õppeprorektor Martin Hallik, Haridus- ja Teadusministeeriumi nõunik Epp Rebane, välishindamisosakonna juhataja Ain Tõnisson ja õigusosakonna juhataja Heddi Lutterus

2.8. Õpetajad ja kooli direktor - õpetajate kvalifikatsioon, töölepingud, palk, koormus, osalus kooli juhtimises, direktori kvalifikatsioon ja ülesanded, hoolekogu (15.04.2013)

Kutsutud: Eesti Õpetajate Liidu juhatusesimees Margit Timakov ja Peeter-Eerik Ots, Eesti Koolijuhtide Ühenduse juhatusesimees Toomas Kruusimägi, Eesti Vabade Waldorfkoolide ja -lasteaedade Ühenduse juhatusesimees Meelis Sügis ning Tartu Waldorfgümnaasiumi arendusjuht Katri Tammekand, Eesti Linnade Liidu tegevdirektor Jüri Võigemast ja nõunik Hille Ilves, Eesti Maaomavalitsuste Liidu nõunik Taimi Saarma, Eesti Haridustöötajate Liidu juhatusesimees Reemo Voltri ja õigusnõunik Vaike Parkel, Haridus- ja Teadusministeeriumi kanstler Janar Holm, nõunik Epp Rebane, nõunik Piret Sapp, ministri nõunik Andrus Saare ja õigusosakonna juhataja Heddi Lutterus

2.9. IB õppekava (16.04.2013)

Kutsutud: Eesti Koolijuhtide Ühenduse juhatusesimees Toomas Kruusimägi, Haridus- ja Teadusministeeriumi kanstler Janar Holm, nõunik Epp Rebane, ministri nõunik Andrus Saare ja õigusosakonna juhataja Heddi Lutterus

2.10. Õpilase arengu toetamine - tugiteenused, tugispetsialistid (23.04.2013)

Kutsutud: Eesti Õpetajate Liidu juhatusesimees Peeter-Eerik Ots ja Margit Timakov, Eesti Lastevanemate Liidu esindaja, Eesti Maaomavalitsuste Liidu tegevdirektor Ott Kasuri ja nõunik Taimi Saarma, Eesti Linnade Liidu esindaja, Eesti Alushariduse Juhtide Ühenduse esindaja Ene Ritso, Eesti Lasteaednike Liidu juhatusesimees Liili Pille, Eesti Eripedagoogide Liidu esindajad Vello Saliste ja Kaja Plado, TÜ Haridusteaduste Instituudi esindaja, Eesti Logopeedide Ühingu

esindajad Siiri Kliss ja Raili Mäll, Eesti Koolipsühholoogide Ühingu juhatuse esimees Triin Kahre, Tallinna Ülikooli professor Aaro Toomela ning Haridus- ja Teadusministeeriumi kantsler Janar Holm, nõunik Epp Rebane, üldharidusosakonna nõunik Tiina Kivirand, ministri nõunik Andrus Saare ja õigusosakonna juhataja Heddi Lutterus

2.11. Rahastamine (25.04.2013 ja 06.06.2013)

Kutsutud: Haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo, Haridus- ja Teadusministeeriumi planeerimise asekanstler Kadri Maasik, nõunik Piret Sapp, ministri nõunik Andrus Saare ja õigusosakonna juhataja Heddi Lutterus, Eesti Koolijuhtide Ühenduse esimees Toomas Kruusimägi ja esindajate kogu liige, Tsirguliina Keskkooli direktor Heikki Järlik, Eesti Maaomavalitsuste Liidu aseesimees Vello Jõgisoo ja rahandusnõunik Märt Moll, Eesti Linnade Liidu tegevdirektor Jüri Võigemast ning Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna juhataja Sulev Liivik ja peaspetsialist Andrus Jõgi

3. Eesti Rahvusraamatukogu eelarve kujunemine (15.01.2013)

Kutsutud: Kultuuriminister Rein Lang

4. Riigikontrolli eriaruanne kultuuri rahastamisest (12.02.2013)

Kutsutud: kultuuriminister Rein Lang, kantsler Paavo Nõgene, Riigikontrolli tulemusauditi osakonna peakontrolör Tarmo Olgo, auditijuht Raina Loom ja endine auditijuht Külli Nõmm

5. Kohtumine filmivaldkonna esindajatega (12.02.2013)

Kutsutud: Režissöör Ilmar Raag ja Eesti Filmitootjate Liidu esindaja, produtsent Artur Talvik

6. Ülevaade Aasia-teemaliste haridus- ja teadusprogrammide arendamisest (28.02.2013)

Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi Euroopa Liidu ja rahvusvahelise koostöö osakonna juhataja Kalmar Kurs ja ministeeriumi nõunik Karin Jaanson, Tallinna Ülikooli Eesti Humanitaarinstituudi Lähis-Ida ja Aasia kultuuriloo osakonna juhataja Martti Kalda, Tallinna Tehnikaülikooli rahvusvaheliste suhete instituudi direktor Peeter Müürsepp ning Tartu Ülikooli ettevõtetemajanduse instituudi rahvusvahelise ettevõtluse ja innovatsiooni õppetooli juhataja, akadeemik Urmas Varblane (osales Skype'i teel).

7. Personaalse meditsiini juurutamisest Eestis 2014-2020 (22.04.2013)

Kutsutud: Tartu Ülikooli eesti Geenivaramu direktor professor Andres Metspalu

8. Arutelu nutika spetsialiseerumise võimaluste üle (17.06.2013)

Kutsutud: Arengufondi juhatuse esimees Tõnis Arro, tegevjuht Pirko Konsa, arenguseire divisionist Kristjan Lepik, HTM-i kõrghariduse ja teaduse asekanstler Indrek Reimand, MKM-i majandusarengu osakonna innovatsioonitalituse juhataja Marika Popp ja ettevõtluse talituse juhataja Piret Treiberg.

III ARVAMUSED

Riigikogu kultuurikomisjon andis Euroopa Liidu asjade komisjonile 2 arvamust

1. Eesti seisukohad Euroopa Liidu Nõukogu soovitusel kohta võtta menetlusse noortegarantii loomise eelnõu (28.02.2013)

Arutelu kokkuvõte

Kultuurikomisjon peab väga oluliseks, et Eesti toetab noortegarantii loomist. Komisjon nõustus, et Eestis on positiivset kogemust nii avatud noortekeskuste, noorteseire kui ka karjäärinõustamise vallas, mida Euroopas laialdasemalt tutvustada.

Arutelu üheks keskseks küsimuseks kujunes, et kui Euroopa Nõukogu algatuse eesmärgiks on suurendada noorte tööhõivet ning Eesti seisukohad toetavad varase sekkumise arendamist, siis kas üldine seadusandlik baas toetab sellist algatust? Tekkis küsimus, kas Eestis on üldse piisavalt võimalusi noortele, sealhulgas alaealistele varase töökogemuse tekkimiseks? Kultuurikomisjon otsustas küsida Sotsiaalministeeriumilt noorte töötamise õiguslike aluste analüüsi ning teha Riigikogu sotsiaalkomisjonile ettepaneku selleteemaliseks ühiseks aruteluks.

Teine teema, mille ümber arutelu koondus, oli Eesti soovitus täiendada noortegarantiid ennetusmeetmetega, mis suurendavad noorte tööhõivevalmidust juba enne kooli lõpetamist ning noorsootöö ja mitteformaalse õppe tähtsust töötuse ennetuses. Haridussüsteemis toimuv ennetustöö pole oluline mitte ainult üleminekuklassides, vaid õpet läbivalt (tugispetsialistide tähtsus). Siinkohal tõdeti, et pelgalt tööturumeetmetest ei piisa noorte probleemide lahendamiseks, sest arvestatav hulk koolist lahkunud tööle mittesiirdunud noortest ei jõua kunagi töötukassasse. Selliste noorte leidmisel ja nõustamisel on suur roll noorsootöötajatel. Seepärast tuleb noorte töötuse ennetamist arendada mitmekülgses koostöös – nõustamine ja tugi koolis, noorteseire ja noorsootöö koolivälisel ajal ning tööturumeetmed registreeritud töötutele. Sotsiaalministeeriumi ja Haridus- ja Teadusministeeriumi koostöö selles osas on kiiduväärt.

Komisjon peab väga oluliseks Eesti seisukohtade punkti 8, et noortegarantii ja selle raames kasutatavad rahalised vahendid oleks suunatud toetama ja tugevdama Eestis juba olemasolevaid meetmeid, mis on praktikas edukaks osutunud (näiteks varane karjääri- ja muu nõustamine, tugispetsialistide teenus jne) ning mille järjepidevuse tagamist ei saa lahendada projektipõhistelt.

Kultuurikomisjon teeb ka mõned sõnastuslikud ettepanekud:

1. täpsustada punktis 4 toodud mõtet, et ennetusmeetmed peavad suurendama noorte tööhõivevalmidust juba enne kooli lõpetamist. Tekkis küsimus, et millise kooli lõpetamist silmas peetakse? Sõnastusest peab selgemalt välja tulema, et silmas peetakse kõiki üleminekuid ühelt haridustasemelt teisele (põhikoolis hiljemalt 8. klassis ja gümnaasiumis/kutseõppes läbivalt), kusjuures ennetusmeetmed peaksid hõlmama ka varasemaid klasse (tugispetsialistid).

2. täiendada Eesti seisukohtade punkti 4 täpsustusega tööpraktika (näiteks õpilasmalevate vormis) vajalikkusest

3. täpsustada punktis 4 mõistet „palgavälised tööjõukulud“ – Sotsiaalministeeriumi esindaja sõnul on tegemist tööandja poolt makstavate tööjõumaksudega.

Arvamus

Kultuurikomisjon otsustas Vabariigi Valitsuse seisukohti toetada koos ülaltoodud täpsustustega.

2. Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi, mis käsitleb kolmandate riikide kodanike teadustöö, õpingute, õpilasvahetuse, tasustatud ja tasustamata praktika, vabatahtliku teenistuse ja „au pair“-ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimusi, eelnõu kohta (03.06.2013)

Arutelu kokkuvõte

Tegemist on olemasolevate direktiivide muutmise ja neisse kahe uue sihtrühma sisseviimisega. Uued sihtrühmad on tasustatud ja tasustamata praktikandid ning „au pair“-ina töötavad isikud.

Komisjoni liikmed küsisid, millised on erinevate Euroopa Liidu liikmesriikide seisukohad selle osas, et teadlastele ja üliõpilastele võimaldatakse peale teadustöö lõppu või ülikooli lõpetamist jääda liikmesriiki töötamiseks või ettevõtte asutamiseesmärgil kuni 12 kuuks. Eesti õiguse kohaselt antakse selline võimalus 6 kuuks.

Küsitati, kuivõrd on direktiiv seotud Teadlaste Hartaga ning kas Teadlaste Hartaga liitumist võidakse hakata läbi direktiivi rohkem survestama. Tubli sõnul on Teadlaste Hartaga liitumine pikaajaline ja ressursimahukas protsess ning Harta ja käesolev direktiiv ei ole omavahel seotud.

Küsitati, mis põhjusel on direktiivi sihtgruppi laiendatud „au pair“-ina töötavate inimeste võrra ja kas see on õigustatud. Avaldati arvamust, et selle grupi kaasamist arutlusaluse direktiivi raamesse võiks siiski uuesti läbi kaaluda.

Tehti ettepanek muuta elamisloa/viisa taotlemine paindlikumaks ka haridusasutusse tööle tulevatele õpetajatele, eesmärgiga rikastada Eesti üldhariduskoolide (ja ka koolieelsete lasteasutuste) õpet ja tösta näiteks võõrkeelte õpetamise kvaliteeti.

Arvamus

Kultuurikomisjon otsustas teha ettepaneku täiendada Eesti seisukohtade punkti 1 haridusasutusse tööle asuvate õpetajate ringiga ning toetada muus osas Vabariigi Valitsuse väljatöötatud seisukohti.